

Sygn. akt II CZ 160/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSA Agata Zając

w sprawie z wniosku A. J.
przy uczestnictwie G. R.
o zmianę sposobu korzystania z rzeczy wspólnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 marca 2017 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt II Ca [...], II WSC [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w S. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy A. J. od postanowienia tego sądu z dnia 24 czerwca 2016 r., jako wniesionej w sprawie dotyczącej zmiany sposobu korzystania z rzeczy wspólnej, w której skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Wnioskodawca w zażaleniu, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia, zarzucił naruszenie art. 519¹ § 1 i 4 pkt 2 k.p.c. poprzez odrzucenie skargi kasacyjnej, podczas gdy dotyczyła ona sprawy związanej z ustaleniem sposobu korzystania z nieruchomości, podziału quoad usum i błędną wykładnię art. 206 k.c. polegającą na przyjęciu, iż przepis ten oraz podział quoad usum dotyczą zarządu związanego ze współwłasnością

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia, co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba, że przepis szczególnie stanowi inaczej. Z art. 519¹ § 4 pkt 2 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem.

Sprawami dotyczącymi zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem, o których mowa w art. 519¹ § 4 pkt 2 k.p.c., są sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym, wśród nich te, których podstawę materialnoprawną stanowią art. 199 k.c. i art. 201 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1997 r., I CZ 32/96, OSNC 1997 nr 5 poz. 60) Podział rzeczy wspólnej (quoad usum) jest dokonywany przez sąd w postępowaniu nieprocesowym, a podstawę tego podziału stanowią art. 199 zd. 2 k.c. i art. 201 zd. 2 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2007 r., III CZP 94/07, OSNC-ZD 2008 nr 4 poz. 96). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 listopada 2007 r. (III CZP 94/07), art. 206 k.c. - z którego wynika uprawnienie

każdego ze współwłaścicieli do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli - odnosi się do jednego ze sposobów posiadania i korzystania z rzeczy wspólnej, tj. do bezpośredniego i wspólnego z pozostałymi współposiadaczami posiadania i korzystania z całej rzeczy. Przepis ten nie dotyczy natomiast sposobu posiadania i korzystania z rzeczy wspólnej, polegającego na bezpośrednim i wyłącznym posiadaniu oraz korzystaniu z wydzielonej części rzeczy (podział quoad usum). Natomiast żądanie dokonania przez Sąd podziału quoad usum rzeczy wspólnej, jest w istocie domaganiem się rozstrzygnięcia przez Sąd (wobec braku zgody właścicieli) o czynności z zakresu zarządu przedmiotem współwłasności. W konsekwencji w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, iż w sprawach o ustalenie sposobu korzystania z rzeczy wspólnej, jak również o zmianę sposobu korzystania, skarga kasacyjna nie przysługuje (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1997 r., I CZ 7/97, OSNC 1997 nr 8 poz. 111, z dnia 17 lipca 1997 r., III CZP 30/07, nie publ., z dnia 17 grudnia 1999 r., III CZ 157/99, nie publ. i z dnia 18 lipca 2001 r., V CZ 102/01, nie publ.).

Odrzucona zaskarżonym postanowieniem skarga kasacyjna została wniesiona w sprawie o zmianę sposobu korzystania z rzeczy wspólnej, a więc w sprawie dotyczącej zarządu związanego ze współwłasnością, która podlegała rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym i w takim postępowaniu została rozstrzygnięta.

Z przytoczonych względów odrzucenie skargi kasacyjnej było trafne, co uzasadniało oddalenie zażalenia (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

aw

jw